

1-1

TER ADVISERING

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie

Auteur

Datum
18 maart 2024

Kenmerk
DGBI / 46597909

RT-0000055597

Kopie aan

Bijlage(n)
1

nota

BNC-fiche geavanceerde materialen voor industrieel
leiderschap

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Op 27 februari jongtsleden publiceerde de Europese Commissie een mededeling voor industrieel leiderschap op geavanceerde materialen. Het bijgevoegd concept-BNC-fiche wordt op 27 maart besproken in het BNC-overleg en op 2 april in de CoCo. Op 5 april ligt het fiche ter goedkeuring voor in de ministerraad waarna het naar de Kamers wordt gestuurd.

Advies

U kunt instemmen met de lijn zoals uiteengezet in bijgevoegd concept-BNC fiche.

Kernpunten

- Met de mededeling wil de Commissie ervoor zorgen dat de EU middels strategische keuzes industrieel leiderschap toont op het gebied van geavanceerde materialen.
- In het BNC-fiche wordt aangegeven dat het kabinet in beginsel positief tegenover de mededeling staat. Wel heeft het kabinet vragen over de uitwerking van de zes doorsnijdende strategische thema's en over de betrokkenheid en zeggenschap van lidstaten in de voorgestelde Technologieraad. Het kabinet acht het mandaat van de Technologieraad en de verhouding tot bestaande gremia onvoldoende duidelijk.
- Het kabinet steunt de voorgestelde onderzoeksagenda, maar stelt zich terughoudend op wat betreft de bijdrage van het *Joint European Forum for IPCEI*.

Ontvangen BBR

Toelichting

- Het kabinet is over het algemeen positief over de mededeling Advanced Materials for Industrial Leadership. Het kabinet erkent de rol die geavanceerde materialen kunnen spelen in de digitale en groene transitie, en ziet de meerwaarde van een voortrekkersrol op het gebied van geavanceerde materialen voor de economische veiligheid en weerbaarheid van Europa. Het kabinet ondersteunt het bevorderen van een ecosysteem rondom geavanceerde materialen en het stimuleren van private investeringen via het bevorderen van markttoepassingen en valorisatie, zoals de Commissie voorstelt. De mededeling sluit aan bij de verschillende manieren waarop het kabinet het veld van geavanceerde materialen stimuleert, zoals de Nationale Technologiestrategie.
- De Commissie stelt voor nationaal, regionaal en EU-niveau prioriteiten op het gebied van onderzoek en innovatie te coördineren en het MKB te helpen met toegang tot digitale infrastructuur voor testen en opschalen. Het kabinet onderschrijft de vier strategische gebieden (energie, mobiliteit, bouw, elektronica) die als prioriteiten voor onderzoek en innovatie worden aangemerkt. De prioriteiten kunnen op een later moment worden aangepast op basis van socio-economische, wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen. Ook steunt het kabinet de zes doorsnijnde thema's, zoals digitalisering en *safe and sustainable by design* (SSBD). Het kabinet is tevens positief over de specifieke aandacht voor het mkb.
- Er is een partnerschap voorgesteld ter waarde van €500 miljoen binnen het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, Horizon Europe. Dit is geen intensivering, maar bestaand geld, waaraan de industrie voor de helft bijdraagt. Ook wordt de mogelijkheid van een potentiële *Important Project of Common European Interest* (IPCEI) op het gebied van geavanceerde materialen verkend. Het kabinet ondersteunt een onderzoek naar het nut en de noodzaak van een *Important Project of Common European Interest* (IPCEI) op geavanceerde materialen. Tegelijkertijd vindt het kabinet dat een onderhavig plan uit de voorgestelde onderzoeksagenda niet automatisch aanleiding moet geven tot de start van een IPCEI. Afsluitend vindt het kabinet dat een IPCEI op geavanceerde materialen zich met name moet richten op prioriteiten uit de Nationale Technologiestrategie.
- Voor verdere financiering voor opschaling worden EU-instrumenten benoemd waaronder het *Innovation Fund*, *Strategic Technologies for Europe Platform* (STEP) en InvestEU. Daarnaast wil de Commissie met het 'Big-Buyers'-platform van de EU markten stimuleren en stelt zij voor een academie voor geavanceerde materialen op te richten. Het kabinet steunt de overige financieringsinstrumenten en de aandacht voor de ontwikkeling van vaardigheden. Het kabinet zal de Commissie er op wijzen dat de voorgestelde academie voor geavanceerde materialen afgestemd dient te worden op de verschillende andere academies die de Commissie heeft aangekondigd.
- Tot slot wil de Commissie een Technologieraad oprichten die advies geeft over de verschillende acties uit deze mededeling en op de implementatie van het plan voor Advanced Materials for Industrial Leadership. Dit doet zij in samenwerking met lidstaten, geassocieerde landen binnen het Horizon Europe-programma, de industrie en relevante derde landen. Lidstaten nemen plaats in de Technologieraad middels een afgevaardigde vanuit een betrokken ministerie. Ondanks dat het kabinet al geruime tijd pleit voor een gecoördineerde aanpak op EU-niveau wat betreft de

ontwikkeling van technologiebeleid, acht hij het mandaat van de voorgestelde Technologieraad onvoldoende duidelijk. Het kabinet zal om verduidelijking vragen bij de Commissie wat betreft betrokkenheid en zeggenschap van lidstaten. Ook heeft het kabinet vragen over hoe deze Technologieraad zich verhoudt tot bestaande gremia voor sectoren en technologieën die een sterke link hebben met geavanceerde materialen, zoals de 'Critical Raw Materials Board'.

- De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de bevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit is positief. De mededeling brengt in beginsel geen financiële gevolgen voor Nederland met zich mee.